

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**DRET ROMÀ I LA SEVA
RECEPCIÓ A EUROPA**

Coordinació: SALOMON SANCHO, LOURDES MARIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET ROMÀ I LA SEVA RECEPCIÓ A EUROPA			
Codi	101801			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
	Grau en Dret	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	4		2
Coordinació	SALOMON SANCHO, LOURDES MARIA			
Departament/s	DRET			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial: 60 hores 60% no presencial: 90 hores			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	LES CLASSES S'IMPATIRAN EN CASTELLÀ			
Distribució de crèdits	SALOMON SANCHO, LOURDES 15,6			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
SALOMON SANCHO, LOURDES MARIA	lourdes.salomon@udl.cat	15,6	

Informació complementària de l'assignatura

En paraules del professor Antonio Fernández de Buján, catedràtic de Dret Romà de la Universitat Autònoma de Madrid i autor del manual de referència de l'assignatura, el Dret Romà constitueix l'experiència jurídica més paradigmàtica de la història europea.

L'estudi del Dret Romà "contribueix a la conformació de la lògica jurídica dels estudiants de Dret, alhora que els faculta per entendre els diferents ordenaments jurídics moderns com el resultat de successives experiències històriques que s'hauran de tenir en compte a l'hora d'interpretar el dret vigent". En paraules del mateix professor, el seu estudi els situarà en la "concepció de la mutabilitat de la idea del que és just i en la consideració del dret com un punt de vista contingent sobre la justícia."

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els objectius de l'assignatura són:

1. Introduir l'estudiant en el coneixement de les principals institucions jurídiques romanes.
2. Fer comprensible l'evolució històrica de les institucions jurídiques i les causes d'aquesta evolució.
3. Exposar la influència del dret romà en els ordenaments jurídics actuals i la manera com s'ha produït aquesta recepció.
4. Iniciar l'estudiant en l'ús precís de la terminologia jurídica com a eina principal del jurista.

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Respecte als drets fonamentals digualltat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis duna cultura de pau i de valors democràtics.

Correcció a l'expressió oral i escrita

Competències específiques de la titulació

Demostrar coneixement de les característiques, els esquemes conceptuals, les institucions i els procediments del sistema jurídic.

Capacitat per identificar i interpretar les fonts del dret vigent.

Capacitat per construir una decisió jurídica raonada.

Competències transversals de la titulació Capacitat d'anàlisi i de síntesi (C. Instrumental)

Correcta comunicació oral i escrita al llenguatge tècnic

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1. Història del dret romà i procés civil romà

Tema 1. Època de l'estat-ciutat: el dret romà arcaic (fins al primer terç del segle III aC) 1. Els començaments: la monarquia i la república. 2. L'organització constitucional: les magistratures, el senat, les assemblees populars. 3. L'ius civile de l'estat-ciutat. 4. La Llei de les XII Taules, evolució jurídica de la Llei de les XII Taules

Tema 2. Època de l'imperi universal: dret preclàssic i clàssic (fins al primer terç del segle III dC) 1. Apogeu i crisi de la constitució republicana. 2. El principat. 3. Ius civile, ius gentium, ius honorarium. La jurisprudència romana. 5. Les institucions de Gayo. 6. El dret imperial

Tema 3. Època del baix imperi: Drets postclàssic i justiniani (fins al segon terç del segle VI. d.C.) 1. L'època de l'imperi absolut. 2. Vulgarisme i classicisme en evolució jurídica postclàssica. 3. La compilació justiniana Corpus Iuris Civilis.

Tema 4. Idees generals i el procés romà en les diferents etapes històriques 1. Nocions introductòries: autoajuda i protecció jurídica de l'Estat. 2. Èpoques a la història del procés civil romà: Les accions de llei, el procediment formulari i el procediment extraordinari. 3. El procediment formulari. 3.1. Origen històric. 3.2. Estructura de la fórmula. 3.3. Les fases del procediment formulari: a) La fase in iure, la litis contestativa i la fórmula b) La fase apud iudicem: compareixença, prova, sentència. Execució de la sentència.

Bloc 2. Dret de persones, família i successions

Tema 5. Dret de persones 1. La persona física, conceptes fonamentals: a) capacitat jurídica b) capacitat de fer. 2. Començament i extinció de la personalitat. 3. Circumstàncies modificatives de la capacitat de fer: edat, sexe, prodigalitat i salut-malaltia-mental. 4. Els tres status: status libertatis, status civitatis, status familiae. 5. Persones jurídiques.

Tema 6. Dret de família 1. El matrimoni romà. 2. Règim de béns del matrimoni romà. 3. La pàtria potestas i la situació patrimonial del filii/families. 4. Tutela dels impúbbers, tutela mulierum i curatele.

Tema 7. Dret de successions 1. Nocions bàsiques: successio, hereditas, bonorum possessio i delació. 2. La successió intestada. 3. La successió testamentària. 4. La successió necessària o forçosa.

Bloc 3. Drets reals.

Tema 8. Les coses i la seva classificació 1. Concepte jurídic de cosa. 2. Classes de coses

Tema 9. Concepte de drets reals i antítesi entre drets reals i drets d'obligacions 1. Concepte de drets reals i dret d'obligacions. 2. Antítesi entre drets reals i drets d'obligacions 3. Classificació dels drets reals.

Tema 10. La possessió 1. Concepte i naturalesa jurídica. 2. Tipus de possessió. 3. Requisits de la possessió corpus i animus 4. Adquisició i pèrdua 5. Tutela de la possessió: Interdictes possessoris

Tema 11. La propietat 1. Concepte. 2. Formes. 3. Limitacions. 4. Adquisició derivativa. 5. Adquisició originària. 6. Usucapció 7. Defensa de la propietat. 8. Copropietat

Tema 12. Drets reals sobre cosa aliena 1. Drets reals d'ús i gaudi: usufructus i figures afins, emfiteusis i superfície. 2. Drets reals de garantia: fiducia, pignus, hypotheca

Bloc 4 Dret d'obligacions

Tema 13. L'obligació 1. Concepte. 2. Fonts de les obligacions. 3. Contingut i requisits de la prestació. 4. Lloc i temps de la prestació. Classificació de les obligacions segons: a) objecte, subjectes i vincle. Tema 14. Garantia, extinció i incompliment de les obligacions

Tema 15. El contracte com a font de les obligacions 1. Concepte. 2. Classificació dels contractes.

Tema 16. Contractes reals. Contractes formals.

Tema 17. Contractes consensuals 1. Compravenda. 2. Locatio-conducti. 3. Societat i 4. Mandat.

Eixos metodològics de l'assignatura

Les lliçons es distingiran segons la tradicional divisió entre lliçons magistrals per als aspectes teòrics i adreçades a tots els estudiants i les classes pràctiques, en petits grups i amb diverses metodologies, per a les lliçons pràctiques.

Les primeres setmanes es prioritzaran les lliçons magistrals sobre les sessions pràctiques i a mesura que vagi avançant el curs s'invertirà la prioritització sent més nombroses, les classes pràctiques que les teòriques.

És essencial fer-se amb un dels manuals de referència que trobareu a l'apartat de bibliografia ja que serà utilitzat a les classes.

La metodologia es basa en un sistema d'avaluació contínua i aprenentatge progressiu que fomenta l'adquisició no només de coneixements teòrics sòlids sinó també de l'adquisició de competències i habilitats pròpies del jurista del segle XXI.

Per poder seguir el sistema d'avaluació continuada i possibilitar un aprenentatge progressiu, és imprescindible l'assistència a classe i l'estudi continu a casa dels continguts explicats i treballats a l'aula.

L'objecte de les classes serà donar a l'alumnat una formació teòrica imprescindible per conèixer l'essència de cadascuna de les parts en què es divideix el programa i que els permeten tenir una visió general i precisa del dret romà utilitzant la sistemàtica del dret privat actual, perquè serveixi de preparació a la resta dels estudis de dret.

Per altra banda, la preparació de l'assignatura exigeix la consulta sistemàtica i la lectura detinguda dels capítols corresponents del manual de referència, així com la preparació de les activitats programades al llarg del curs.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura es divideix en quatre blocs:

PRIMER BLOC: Història del Dret romà i procés civil romà

SEGON BLOC: Dret de persones, família i successions.

TERCER BLOC: Drets reals

QUART BLOC: Dret d'obligacions i contractes

Els blocs tenen una seqüenciació lògica, de manera que per comprendre el segon bloc cal haver comprès el primer i així successivament, de manera que es recomana l'estudi progressiu segons la seqüenciació proposada pel professor.

A cada bloc es dedicaran tres setmanes d'explicació i estudi i en finalitzar el bloc es farà un examen.

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació de l'assignatura és un sistema d'**avaluació continuada**:

BLOC I Examen 25% de la nota final en finalitzar les explicacions de classe del bloc I.

BLOC II Examen 25 % nota final durant la setmana 9 del semestre, dimecres 8 de novembre de 2024 pel grup de DRET i divendres 10 de novembre de 2024 grup ADEDRET

BLOC III Examen 25% nota final en finalitzar les explicacions del bloc III.

BLOC IV Examen 25% nota final en finalitzar les explicacions del bloc IV.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir un 5 de nota mitjana dels quatre exàmens.

En cas que no obtingueu un 5 de nota mitjana, per aprovar l'assignatura caldrà aprovar l'examen final dels quatre blocs.

Examen final dels QUATRE BLOCS té un valor del 100% de la nota final. Es farà durant la setmana 16-17 del semestre, en concret el dia 12 de gener de 2024.

Examen de recuperació dels QUATRE BLOCS té un valor del 100% de la nota final. Es farà durant la setmana 19 del semestre, en concret el dia 2 de febrer de 2024.

Els estudiants que, d'acord, amb la normativa es vulguin acollir a l'**avaluació alternativa** ho han de comunicar abans del 20 d'octubre del 2023.

El dia 12 de gener de 2024 es realitzarà l'examen final i en cas de no aprovar, podran fer l'examen de recuperació el dia 2 de febrer de 2024.

Ambdós exàmens són sobre els quatre blocs de l'assignatura i tenen un pes del 100% de l'assignatura. Per aprovar l'assignatura cal obtenir un 5 a l'examen final oa l'examen de recuperació.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Fernández de Buján, A, *Derecho Romano*, Dykinson, SL (Madrid), 2022

Miquel, J. *Derecho privado romano*, Marcial Pons (Barcelona) 2016